

Äldrenämnden

Insatser inom ramen för förenklad biståndshandläggning

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden utökar insatserna inom ramen för förenklad biståndshandläggning i form av trygghetsringning, promenad, stöd att följa med vid inköp och stöd vid duschning.
2. Äldrenämnden beslutar att utökningen ska gälla från och med den 1 juli 2018 under förutsättning att Riksdagen beslutar om ändring i socialtjänstlagen enligt förslag i Regeringens proposition 2017/18:106.

Sammanfattning

Äldreenheten handlägger idag ansökningar om städning, tvätt, inköp, matdistribution och trygghetslarm med förenklad handläggning. Äldrenämnden har givit social- och äldredirektören i uppdrag att undersöka möjligheterna att utöka antalet insatser som kan handläggas med förenklad handläggning.

Äldreenheten har genomfört en workshop med biståndshandläggarna och kommit fram till att även ansökningar om trygghetsringning, promenad, stöd att följa med vid inköp och stöd vid duschning kan handläggas inom ramen för förenklad biståndshandläggning.

Nacka kommuns Seniorråd har fått lämna synpunkter och rådet har ställt sig positivt till förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Social- och äldrenämnden fattade den 15 maj 2012 beslut om att tillämpa förenklad biståndshandläggning när det gäller vissa serviceinsatser inom hemtjänst. De insatser som

då infördes inom ramen för den förenklade biståndshandläggningen var städning, tvätt, inköp, matdistribution och trygghetslarm.

Införandet av den förenklade biståndshandläggning utvärderades av Äldrecentrum som i sin rapport 2014:4 ISSN 1401-512 konstaterar att de sökande tyckte att den förenklade handläggningen var smidig och enkel. Kontakten med biståndshandläggarna hade också varit bra. De hade blivit väl bemötta och fått svar på de frågor de haft. De intervjuade var nöjda med att ha ansökt om hemtjänst, men de hade blandade erfarenheter av hemtjänst.

Andelen personer som är i behov av biståndsbedömda insatser ökar i takt med befolkningsökningen. Det är nödvändigt att fortsätta utveckla ett flexibelt utbud av stöd riktat till Nackas medborgare. Det är viktigt att medborgaren känner att de har självbestämmande över sina behov av hjälp i hemmet.

Förslag på utökning av insatser

Äldrenämnden har gett social- och äldredirektören i uppdrag att undersöka möjligheten att utöka insatserna inom ramen för den förenklade biståndshandläggningen.

Äldreenheten genomförde den 10 januari 2018 en workshop med biståndshandläggarna för att diskutera vilka insatser som är lämpliga att ingå i den förenklade handläggningen. De förslag som kom fram var trygghetringning, promenad, stöd att följa med vid inköp och stöd vid duschningen.

Förslagen utgår från erfarenheter av vilka insatser som är aktuella som en första stödsats för de flesta medborgare. Erfarenheterna visar också att det är sällsynt med avslag som avser de föreslagna insatserna.

Förslagen presenterades för Seniorrådet vid mötet den 22 februari 2018 och ledamöterna ställde sig positiva till förslagen.

Omfattning

Äldreenheten har gjort en enklare kartläggning som visar att ca 12 %, ca 180 kunder, av de som har beviljade insatser inom hemtjänst berörs av denna modell. Inom området funktionsnedsättning är antal ärenden färre och därmed berörs inte lika många medborgare av detta.

Förslaget bedöms inte innebära några negativa ekonomiska konsekvenser. Den enskilde betalar avgift enligt gällande taxa.

Biståndshandläggaren kan, med denna modell frigöra viss tid att fördjupa sig i mer komplexa utredningar, samarbeta med landstinget kring enskilda personer och göra uppföljningar tätare när det finns behov av detta.

Beskrivning av processen

Den enskilde får genom den förenklade biståndshandläggningen snabbare beslut om de sökta insatserna. Hembesök är sällan nödvändigt. Den enskilde kan själv eller i samråd med

sina anhöriga ansökan om hjälp på en fastställd ansökning/utredningsblankett. Blanketten finns både i elektronisk form och som pappersblankett. Informationsmaterial skickas ut till medborgaren alternativt laddas hem från webbsidan när handläggaren skickar hem ansökningsunderlaget.

Den enskilde uppger själv orsakerna till behovet av hjälp. På ansökningsblanketten finns i förväg givna frekvenser och kvantiteter angående de insatser som ingår i den förenklade biståndshandläggningen. Biståndshandläggaren tar kontakt per telefon för att bekräfta att ansökan har kommit in och meddelar utfallet på ansökan. Telefonkontakten ger också möjligheter att svara på eventuella frågor och ge information. Ett beslut om bifall eller avslag på ansökan skickas därefter till den sökande. Alla biståndsbeslut ska omprövas inom ett år om medborgaren inte dessförinnan tar kontakt eller önskar förändringar av insatserna. Förenklad biståndshandläggning är ett komplement till den traditionella handläggningen.

Rättssäkerheten

På uppdrag av äldreheten har KommunLex AB utrett rättsäkerhetsfrågan. Deras bedömning är att den tänkta utökningen av den förenklade handläggningen inte är förenligt med nu gällande lagstiftning. En förutsättning för att kunna handlägga de föreslagna insatserna med förenklad handläggning är att regeringens förslag till ändring av socialtjänstlagen antas av riksdagen, se nedan.

Förenklat beslutsfattande om hemtjänst för äldre – Regeringens proposition 2017/18:106

I propositionen föreslås att det i socialtjänstlagen (2001:453) ska införas en ny bestämmelse med innebörden att socialnämnd och äldrenämnd utan föregående behovsprövning får erbjuda hemtjänst till äldre personer. Syftet är att ge de kommuner som så önskar möjlighet att bevilja äldre kvinnor och män insatser inom äldreomsorg på ett enklare sätt och med större utrymme för delaktighet och självbestämmande. Ett sådant erbjudande förutsätter att den äldre personen har informerats om i vilken utsträckning och på vilket sätt han eller hon kan påverka utförandet av insatserna, på vilket sätt kommunen följer upp insatserna och rätten att alltid kunna ansöka om bistånd enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen.

Vidare föreslås att kommunen ska följa upp insatserna som har erbjudits med utgångspunkt i kommunens riktlinjer, insatsernas kvalitet och värdegrunden för äldre och att kommunen i sina riktlinjer närmare ska precisera villkoren för de insatser som kommunen erbjuder. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2018. Beslut tas i Riksdagen den 22 maj.

De nya förslagen kopplade till Nacka kommuns övergripande mål

De föreslagna ändringarna stämmer väl överens med Nacka kommuns övergripande mål ”Bäst utveckling för alla” och äldrenämndens fokusområde ”Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.”

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut kommer inte få några större ekonomiska konsekvenser eftersom det inte förväntas leda till ett ökat antal insatser. Utredningen kommer att förenklas och ta mindre tid i anspråk medan tiden för uppföljning av kundens insatser kommer att vara oförändrad.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte konsekvenser för barn.

Bilagor

Utredning angående förenklad biståndshandläggning, KommunLex AB den 7 mars 2018.

Ann-Sophie Holgersson
Enhetschef
Äldreenheten

Anna-Lena Möllstam
Projektledare
Kvalitet och stöd
Äldreenheten